

Tô Huy Rßa là ai?

Cußc chßy đua làm chß ”nhà Đß” - TBT ĐCSVN đời thứ 14 - đang đßn hßi nßc rút. Các nhân vßt chß chßt đã lßn lßt xußt hißn, vào cußc, đßy không khí cußc đua đßn cao trào. Tôi đã đißm 3 khuôn mßt mà ”mßi ngßi i mßi vß” vßi các sßc thái, đßm nhßt khác nhau... Bài vißt này nghiên cßu: ßng cß viên thßt : ßy viên BCT, Bí Thß Trung ßng Đßng - Trßng ban tuyên hußn Trung ßng - Tô Huy Rßa (THR), ngßi i mßi nßi lên tß cußi năm 2008 vßi ”cßng lĩnh tranh cß” có bài bßn, hß thßng, khá ßn tßng.

Tô Huy Rßa là ai?

Tß lißu vß ông rßt ít: Tßng giß chßc Giám đßc hßc vißn chính trß qußc gia, Trßng ban tßt ßng – văn hóa thành uß thành phß Hß Chí Minh (1), bí thß thành uß Hßi Phòng. Tß đißn Wikipedia chß ghi vßn tßt: Tô Huy Rßa sinh năm 1947, quê xã Qußng Thái huyßn Qußng Xßng, tßnh Thanh Hóa, tßt nghißp khoa Toán, Đßi hßc Tßng hßp Hà Nßi, rßi có thêm hßc vß tißn sĩ Trißt hßc.

Đßi hßi ĐCSVN khóa 9 (2001 – 2006), Tô Huy Rßa đßc vào BCH Tß. Khóa 10 (2006 – 2011) trúng cß tißp. Ngày 8 tháng 5 năm 2007 đßc giao trßng trách Trßng ban tuyên hußn Tß. Tißn sĩ - trßng ban Tô Huy Rßa càng thß hißn rõ tß tßng, quan đißm tißp tßc duy trì hßc thuyßt Mác – Lê, cùng đßng lßi XHCN ß Vißt Nam, thông qua nhßng bài vißt đßng báo, bài nói chuyßn đây đó... Chúng ta chß chßn 3 đoßn văn trong sß đó - đß nghiên cßu, phân tích.

Đoạn 1:

”... chú trưởng đoàn báo về để cấp, chỉ quy, toàn về lãnh thổ, chỉ ng
lịs xâm lược t bên ngoài. Tuy nhiên về nhữm về báo về T qu c
hì n nay g n m c tiêu trên về nhữm về báo về đ ng, nhân dân và báo
v chỉ đ xã h i chỉ nghĩa...”

Ông Tô x p, g n – ”chỉ ng xâm lược” - về i ”báo về đ ng” tr c (r i m i
đ n báo về nhân dân). Nh ng ng i Vi t nh y c m, quan tâm đ n ho t
đ ng c a đ ng c m quy n - nh n ra, đ ng nh b x p ngang hàng,
đ ng h ng về i (k thù) ”xâm lược t bên ngoài...”? cái ”đi n bi n hòa
bình” đ c gán cho ng i Vi t H i ngo i, còn cái ”t đi n bi n” – áp đ t
cho ng i Vi t cùng m t s đ ng viên ĐCSVN trong n c. G p chung
n i ng - ngo i hi p là ”b n ph n đ ng” mu n l t đ s lãnh đ o c a
Đ ng và chỉ đ XHCN Vi t Nam!

C quan truy n thông do ông chỉ đ o, luôn phát ra tin bài lo i này
nh m hù do đ ng viên, cán b , nh c h ph i đ cao c nh giác về i
”ng i Vi t” đang có âm m u làm... h i nhân dân (Vi t) nên c n đ c
báo về , trong khi l ra, về c c nh giác y ph i h ng vào b n tay sai,
b n gián đ p n m vùng c a ngo i bang và b n ”xâm lược t bên
ngoài”!

Trên th c t , đã có m t s ý ki n c a ng i Vi t đóng góp, chỉ ra
nh ng khi m khuy t c a đ ng c m quy n đã không th y (ho c c tình
không th y) sai l m trong về c tr qu c an dân. Đây là t m lòng c a dân
Vi t đ i về nh ng ng i lãnh đ o đ t n c, mong h làm t t h n trong
vai trò c a mình tr c qu c dân đ ng bào. H hoàn toàn không ph i k
thù c a dân t c Vi t. K thù đúng nghĩa, đích th c c a nhân dân Vi t
Nam là b n xâm lược t ngo i bang!

Đ i chi u v i tình hình di n bi n trong th i gian qua, đ ng c m quy n qu là ch a th c s b o v đ c ch quy n toàn v n lãnh th , b o v đ c nhân dân (c th là Ng dân)... T t nhiên toàn dân Vi t cũng hi u rõ nh ng khó khăn do hoàn c nh, do ch quan ho c khách quan mà Đ ng CSVN đang đ i di n . H n n a, k xâm l c th i nay q y quái, nguy hi m ch ng kém b n b n xâm l c trong quá kh n u xét trên t ng quan l c l ng và th i đ i!

Th nh ng đó không ph i là nguyên nhân ch y u, thích đáng đ bào ch a!

Đ o n 2:

”Nh ng đ u ch nh c a ch nghĩa t b n h n nay là ch t o thêm nh ng mâu thu n và xung đ t gay g t trong lòng xã h i t b n đ đ a đ n cu c cách m ng bùng n c a l c l ng th thuy n, tìm tr v ch nghĩa Mác trong m t t ng lai...”

Đây là nh n đ nh, là lu n thuy t ch quan, áp đ t mang tính hoang t ng. Tôi không hi u Ti n sĩ Tri t h c Mác – Lê, Tô Huy R a – phát ki n: Cái l c l ng th thuy n đ làm cách mạng quay v v i ch nghĩa Mác kia là th thuy n nào? Đang và s ở đâu?

Hãy l y Đông Âu – n i ra đ i và t n t i c a kh i XHCN do các ĐCS lãnh đ o (gi đấ tiêu vong) - đ kh o c u : H th ng XHCN Đông Âu tan v , s p đ , ngay l p t c nhân dân Đông Âu thi t l p các chính ph do h t do l a ch n. N i đây, l c l ng th thuy n khá đông - nhanh

chóng hoà vào "dòng thác cách mạng": Họ hoan hỷ đón nhận, xây dựng cuộc đời mới. Xin cung cấp cho tôi những số liệu quan trọng: Bộ tộc "thần thủy n" nào đang sống ở các nước có biển phát triển – (hay các nước kém phát triển) - cũng xem việc "đồng c" làm thuê cho nhà tài biển là một niềm vui, là nguồn hạnh phúc. Họ thậm chí coi "lao động là vinh quang". Không đồng c làm thuê - nghĩa là thất nghiệp - sẽ "đói" (tất nhiên họ và gia đình vẫn đồng c chính phủ của mình (lấy của nhà tài biển đồng c hình thức thu các loại thuế) - trừ cấp độ sống).

Vậy thì cái "mâu thuẫn, xung đột gay gắt" – ý muốn nói xung đột do nhà tài biển bóc lột người làm thuê như thời kỳ CNTB mới ra đời - là một mâu thuẫn đã tồn tại xung đột gay gắt kia đã bị chính phủ "của dân, do dân, vì dân" hóa giải. Chẳng biển mang trí tuệ, sức lực và tài sản của mình ra kinh doanh, sản xuất để đưa đến nước của họ tiến lên. Nhờ họ họ chỉ có thể thu vài lợi nhuận vài ba chục phần trăm, còn lợi nhuận pháp luật phải chi trả lợi nhuận cho người làm thuê, đóng các loại thuế hiêm, các loại thuế phúc lợi an sinh xã hội ... Cái "xung đột gay gắt" mà ông Rùa vẽ ra kia đang và sẽ không có nếu nước dân chủ phát triển, nếu thực do dân là chính, biển ra - vẫn tồn tại!

Chức chế "thần thủy n" - đã sống qua trong chế độ XHCN do học thuyết Mác – Lênin truyền nghiệm - trong quá khứ và đồng c sống trong chế độ "Tổ chức duy chế" - hiện tại, đã để điếu kiển để so sánh, nhận ra rằng quy luật đó là: Sẽ không bao giờ nghe lợi xúi dục của bộ tộc ai để tổ chức họ đang sống, biển làm việc, chế độ lợi nhuận đang cho họ và gia đình cơm ăn, áo mặc (...).

Tất nhiên - người lao động nói chung chỉ không chế "thần thủy n" – đã đồng c Quốc hội – Chính phủ của họ đưa ra các luật lệ để chế độ lòng tham của họ của con người - Chẳng không chế riêng nhà tài biển. Tuy thế, có lúc vẫn phải liên kết lợi đòi đồng c trả công xứng đáng với chế độ lợi nhuận

công vi c, s n ph m và s c l c b ra, b ng nh ng ki n ngh , th ng thuy t ho c nh ng cu c đình công trong tr t t , ôn hòa, do t ch c Công đoàn (h t b u ra) - lãnh đ o. Các Công đoàn này không b b t c đ ng phái nào ki m ch , thao túng nên ho t đ ng đ c l p, có hi u q a, b o đ m quy n l i thi t th c c a công nhân....

Th i đ i toàn c u hóa, th i đ i c a cu c cách m ng thông tin – khoa h c kĩ thu t, "Th thuy n" không còn đóng vai trò quy t đ nh nh lúc ông Mác ông Lê nin đ a ra h c thuy t c a mình. Bây gi , th thuy n ch đóng m t ph n vai trò khiêm t n. Xã h i hi n đ i còn có nhi u t ng l p quan tr ng khác nh : Công nhân lành ngh kĩ thu t cao, trí th c, nhà khoa h c, nhà giáo, văn ngh sĩ... tham gia xây đ ng đ t n c, quy t đ nh v n m nh c a t qu c h .

M t khác, ch t b n hôm nay có h c th c, trí tu , đã h c đ c kinh nghi m làm gi u, rút ti đ c nh ng tinh hoa trong lu n thuy t Mác – Lê (mà nh ng ng i C ng s n không bi t t n đ ng) đ đi u ch nh hành đ ng, phân ph i l i nhu n m t cách h p lí, hài hòa nh m đi u hòa, gi m nh , đ đ n tri t tiêu "mâu thu n gắ g t". Th thuy n s không t b n i có mi ng c m manh áo đ tr v ki p s ng trong xã h i nghèo đói, b t c m t các quy n c b n c a con ng i mà h đã tr i nghi m, s ng qua.

Th h i: Có con chim nào ra kh i l ng l i t nguy n tr l i n i đã nh t nó? Ch c ch n nhân dân đông Âu, nhân dân Nga - không ai mu n "tìm v ch nghĩa Mác" s ng l i trong ch đ CNXH . Ý ki n ông THR tung ra ch đ t ru mình, ru đ ng chí "cánh h u" v i mình và "hi v ng" ru ng nh ng ng i nh d , c tin!

Ch nghĩa Mác – Lê nin đã chết mất l (..) h i cu i th k 20 ngày t i chính n i nó sinh ra, t n t i, phát tri n...

Nó đã chết l n th 2 (đ u th k 21), khi qu c h i châu Âu ra ngh quy t xác đ nh: "Đó là tội ác c a nhân lo i". Có th nào đ ng l i đ c cái thây ma đã 2 l n chết do hàng trăm tri u ng i tin nó, theo nó 2/3 th k , r i b ng t nh, nh n ra - xu ng tay t ào m chôn? Ti n sĩ THR nh n đ nh nh v y, th c chết chết là bài b n tranh c b ng "cái l i" nh m thu hút s chú ý hòng tranh th lá phi u b u Tổng Bí Thư ĐCSVN đời thứ 14.

Đo n 3:

"... lý lu n c a Mác và Lênin không sai; ch có m y đ ng C ng s n đã áp đ ng sai nên th t b i và nh ng th t b i Đông Âu hay Liên Xô không ph i là t t c "...

Đây là câu nói, là lu n thuy t "c c đoan" duy ý chí c a ng i c ch p b o v h c thuy t Mác – Lê và CNXH m t cách v ng v . Nên nh : H c thuy t này đã b m y trăm tri u nhân dân đông Âu kiên quy t rũ b , v t nó vào s t rác vì đi ng c l i ti n trình phát tri n c a l ch s ti n hóa c a nhân lo i, ch không ph i do m y đ ng, m y k lãnh đ o " áp đ ng sai" nh THR nh n đ nh.

74 năm t n t i trên liên bang Nga – Sô vi t (1917 – 1991), nh ng ng i lãnh đ o các th h n i ti p c a ĐCSLX đã đ n c Nga t i t đ n đ : Khi x p đ , hàng trăm tri u dân Liên Xô

không có bánh mì mà ăn (2) . Các n c (đông Âu) b LX ép đi theo và ngay c VN cũng cùng chung s ph n. Th mà ti n sĩ Tri t h c - R a, v n l n ti ng: "... Mác – Lê nin không sai, ch có m y đ ng CS áp d ng sai...".

Tô Huy R a r t tâm đ c v i mô hình phát tri n c a Trung Qu c. Theo ng m ý c a ti n sĩ R a, đây là mô hình t ng lai, là cái m c đ "th thuy n quay l i tìm v ch nghĩa Mác". Đây là s ng nh n!

Trung Qu c không ph i áp d ng h c thuy t Mác – Lê và CNXH đ ph c h ng đ t n c (...).. T p đoàn lãnh đ o B c Kinh đã nhi u l n kh ng đ nh: Con đ ng xây d ng - phát tri n đ t n c TQ mang b n s c Trung Hoa, không gi ng ai đ th c hi n cu ng m ng làm bá ch th gi i! M u thâm "M n đ ng di t Qu c", "Bành tr ng sâu đo" đã, đang và s đ c h ti p t c áp d ng, th c hi n! Hãy đ a ra m t mô hình c th , thi t th c nh m xây d ng - phát tri n đ t n c g n 90 tri u dân - có b n s c riêng VN (n c nh , có ti m năng, ti m l c, nhân dân anh hùng) thành đ t n c hùng c ng, nhân dân m no h nh phúc, h n là đ a ra nh ng lu n thuy t hoang đ ng làm phân tán suy nghĩ c a c dân t c!

Ngày 8.12.2008, Tr ng ban THR phát bi u trong h i ngh H i đ ng lí lu n qu c gia, nêu lên 6 đi m cho toàn đ ng ph n đ u (3). C ng v i nh ng "c ng hi n" đã đ n trên đây, tháng 1 năm

2009, ông được bổ sung vào Bộ chính trị ĐCSVN.

Sơ kiện này dựa lên dữ kiện, cho rằng: Theo tiến lệ 2 khóa đời 5 và 7: Nếu ai được bổ vào Bộ Chính Trị 1 giai đoạn áp chót đời họ, sẽ có khả năng làm TBT khóa tiếp, chăng :

- Khóa 5 (1981 - 1986) - Nguyễn Văn Linh được bổ sung vào BCT – thì đời họ 6 (1986 - 1991) ông được bổ TBT ĐCSVN.

- Khóa 7 (11/1993) – Lê Khả Phiêu được bổ xung vào BCT, đời họ khóa 8 (1996 – 2001) LKP là TBT.

Như thấy đó hoàn toàn có cơ sở bổ chứng : Hệ thống lí luận - chính trị, cái xứng đáng của ĐCSVN là hệ thống lí luận Mác - Lê. Khi khi XHCN Đông Âu sụp đổ, hệ thống lí luận Mác – Lê cũng tiêu luôn, ĐCSVN không thể tiếp tục giữ nguyên cơ chế nay vẫn dùng, đành lấy cớ Hồ Chí Minh làm "chính trị", nêu vài mẩu chuyện hiêu: "Đi theo con đường mà Bác lính yêu đã chọn" rồi triền khai tuyên truyền rầm rộ, đời mở u n n kinh tế, học (mặt ít) từ TQ, rồi khuôn theo chính nghĩa từ bên ngoài để... Cho tới khi mặt (1979), người dân Việt cộng tìm hiểu, cũng chứng minh ra rằng HCM có một mặt lịch sử đã đi qua (cộng cộng coi là đoạn đường - chính không phải con đường):

- Đánh Pháp, đuổi Nhật, đuổi Tưởng (1945), đuổi Tưởng Mao (1967 – 1970) - giành độc lập cho dân tộc – tiến hành công nghiệp đã làm được.

- Đi nh đi theo Mô hình đo lường tuy cái mô hình XHCN mà trong quá trình đi theo đã nhìn thấy Liên xô (...) – Không làm được.

- Đi theo Liên Xô – TQ, du nhập Chủ nghĩa Mác – Lênin vào Việt Nam – Làm được.

- Đánh đuổi ngụy M - Làm được.

Nhưng rồi các học trò lại phải quay ra cứu nước, xin Đ quốc "kẻ thù xâm lược" (M) - trả lại nền hòa bình đuổi đi...

Thực tế, khách quan: C HCM cũng có tạo ra những mặt tích cực đáng kể: Việt Nam Tuyên Ngôn Độc lập (1945) hoặc đưa ra bản Hiến pháp đầu tiên, đưa tiên cho chính thể Việt Nam, Dân chủ, Cộng Hòa (1946). Nhưng khi có "vấn đề tiên", các đảng chí, các học trò không làm theo học sáo toét mặt sáo điếm của bản dù vẫn còn sáo sáo trong hiến pháp hiện nay, mặt dù họ vẫn nói "Đi theo ngụy... Sáo – làm việc - học tập

theo g i ng Bít H vĩ đ i”!

V y thì đâu là con đ i ng mà Bít kính yêu đã ch n đ các v h c trò đi theo? G oi - ”l y t m”vì ch a tìm ra lí lu n . Bây gi có m t ti n sĩ – t xem nh lí lu n gia hàng đ u c a Đệ ng có ”t duy m i” và ”quan đ i m (m i) v b o v t qu c...”!

Ti n sĩ R a q a th c có s c t i ng t i ng phong phú, có cái ”mũi thính” h n ng i khi nh n ra s mong mu n c a t p đoàn lãnh đ o đang c n h th ng lí lu n. K t h p v i cái l i bi t nói, dám nói ra nh ng đ i u mà nhà tri t h c, nhà khoa h c chân chính không th nói... Ông Ti n sĩ đã có công l p l h ng lí lu n đang tr ng, nên đ i c tr ng đ ng ngay.

Dân Trung Hoa coi Tô T n – Tr i ng Nghi (300 năm tr i c CN) là thuy t khách tài gi i nên đ i sau có ai nói gi i đ i c ví ”L i Tô T n”, ”L i Tr i ng Nghi” (4). B i vì ch c n u n ba t c l i, h đã t o ra hai h c thuy t : H p tung (Tô Tàn) – Liên hoành (Tr i ng Nghi) đ lnh n soái T i ng qu c 6 n c, r i h t vàng mang v ”báo ân... tr n ... ban phát”! S gia T Mã Thiên đánh giá r t cao , x p h vào hàng thuy t khách l n c a th i c đ i. Tuy nhiên, cu i cùng ông v n không quên ch ra b n ch t c a h b ng m t nh n xét xác đáng:

"Cả hai người này (Tôn và Trần Nghi) đều là những kẻ gian trá, nguy hiểm làm sao! (Truyện TT&TN - số kỳ T Mã Thiên)".

Còn về Việt Nam thì nay...

Cái lười đã mang lại cho ông Tô Huy danh vọng .

Có thể cái lười còn tốt cho ông vinh quang tốt đẹp!

(1) Chức Trưởng ban Tuyên huấn (có thể gọi là Ban tổ chức văn hóa) - từ năm 1960 đến nay do các ông sau đây nắm giữ : Tô Hữu – 26 năm (1960 – 1986); Đào Duy Tùng (1986 – 1991); Nguyễn Đức Bình – 10 năm (1991 – 2001); Nguyễn Khoa Đăng (2001 – 2006); Tô Huy Rứa từ 2006 đến nay.

(2) – Ngày 24 tháng 12 năm 1991 , Liên bang xô viết chính thức bị xóa sổ . Khi đó chỉ phút thiên chúa giáng sinh (oh ngày 25 tháng 12 năm 1991), cả Moskva cùng tất cả nhà thờ trên toàn Liên bang nga vang lên tiếng

chuông, cùng lúc có búa liềm trên nóc điện Kremlin hàng xuống, có quốc huy Nga treo trên tường kéo lên. Trong thời gian này dân Nga sống có cảm giác. Hàng ngày từng đoàn người xếp hàng dài để mua thực phẩm, để mua thực phẩm, để mua thực phẩm sâu sắc - rằng rằng xếp hàng trước các cửa hàng lương thực - thực phẩm cho mua đồ sống, những cửa hàng trang trí...

(3) - 6 điểm trong bài nói chuyện của THR về cuộc họp

Hội đồng lý luận quốc gia. Thời ngày 8/12/2008 gồm:

Một là, báo và văn học cho các đề cập, chủ quyền, thời gian nhất toàn văn lãnh thổ;

Hai là, báo và Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa;

Ba là, báo và sự nghiệp đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước;

Bốn là, báo và lợi ích quốc gia, dân tộc;

Năm là, báo và an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và nền văn hóa;

Sáu là, giới và nhân dân chính trị và môi trường hòa bình, phát triển đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

(4) – **Truyện Tô Tấn** (Lời trích):

Tô Tấn (316? TCN), tức Quý Tấn, người ở Lạc Dương nước Đông Chu, là một biên sĩ đi du thuyết thời Chiến Quốc, nổi tiếng về khả năng du thuyết. Tên gọi truyện ông là hịch

trò của thầy Quách Công Tể, bạn đồng môn với Trạng Nguyên Nghi, là một trong những đời đi đầu tiên biểu lộ của phái Tung Hoành Gia (liên kết đặc). Tô Tể đi nhicu nước để xuất vị của hợp tung - liên kết các nước Hàn, Ngụy, Triệu, Yên, Tề, Sở để chống lại nước Tấn. Tô Tể đưa tiên đề nh gộp vua Tấn lấy khả năng du thuyết của mình để thuyết phục. Những Tấn Vọng vương mọi giới Thợ thủ công nên ghét những người bị nếm không dùng. Tô Tể lần lần qua nước Triệu, Yên, Hàn, Ngụy, Tề, Sở tiếp tục du thuyết. Trong thời gian ở nước Triệu, Tô Tể sợ Tấn đánh Triệu liền trêu chọc Trạng Nguyên Nghi kích Trạng Nguyên Nghi sang làm thù địch nước Tấn. Tô Tể đi qua nước nào cũng dùng tài du thuyết của mình, chỉ ra cho vua các nước thấy cái lợi của việc hợp tung. Thế đó các vua đều tin Tô Tể muốn sẽ dùng thuyết hợp tung của ông. Tô Tể được vua Triệu phong làm Tung thủ công và cảm ơn Tô thủ công quố 6 nước. Sau khi việc hợp tung 6 nước hoàn thành nước Tấn không mang quân đi đánh các nước khác trong vòng 15 năm. Những vì sau các nước vì lợi của riêng mình mà phá mình để đem quân đi đánh lẫn nhau. Tô Tể liên tục qua các nước để du thuyết khuyên các nước bãi binh trở lại thành trì cho nhau. Tô Tể đi qua các nước, được tiếp với các vua nên luôn phải tìm cách trêu chọc nước này sang nước khác. Cuối cùng Tô Tể đến nước Tấn làm quan, bởi các đời phụ nước Tấn ghét, tranh giành sự tin yêu của Tấn Mục Vương nên sai người đi ám sát. Tô Tể bị thủ công nếm. Vua Tấn tìm hung thủ nhưng không bắt

đợ c. Đợ n lúc gợ n chợ t Tô Tợ n nói vợ i Tô Vợ ng: "Thợ n chợ t xin dùng xe xé xác thợ n mà rao ợ chợ : "Tô Tợ n vì Yên mà làm loợ n ợ Tô , thì thợ nào cũng bợ t đợ c hung thợ giợ t thợ n."... Vua Tô làm theo. Quợ nhiên ngợ i giợ t Tô Tợ n tợ ra nhợ n. Tô Mợ n Vợ ng bèn bợ t hung thợ mang chém. Sau khi Tô Tợ n chợ t, các em ông là Tô Đợ i và Tô Lợ đợ nh đi duy trì viợ c hợ p tung. Tuy viợ c hợ p tung không đợ c nhợ trợ c nhợ ng Tô Đợ i và Tô Lợ đợ u làm quan và đợ c coi trợ ng ợ các chợ hợ u phía đông... Truyợ n Trợ ng Nghi (Lợ c trích theo Sợ kí Tô Mã Thiên):

T Trợ ng Nghi là ngợ i nợ c Ngợ y. Trợ c cùng Tô Tợ n theo hợ c Quợ Cợ tiên sinh. Tô Tợ n tợ cho mình kém Trợ ng Nghi vợ hợ c thuợ t. Trợ ng Nghi hợ c xong đi du thuyợ t các chợ hợ u. Nghi có lợ n theo tợ ng quợ c nợ c Sợ uợ ng rợ u, sau đó tợ ng quợ c nợ c Sợ mợ t ngợ c bích. Môn hợ ngợ cho Trợ ng Nghi, nói:

- Nghi nghèo không có nghợ ngợ ng gì, nhợ t đợ nh hợ n lợ y trợ m ngợ c bích cợ a tợ ng quân. Hợ bợ t Trợ ng Nghi đánh vài trăm roi, Nghi không nhợ n tợ i. Hợ tha cho. Vợ Nghi nói: Hợ ! Nợ u chàng không đợ c sách đi du thuyợ t thì sao đợ n nợ i phợ i cái nhợ c này?

Trợ ng Nghi bợ o vợ : Nhìn xem lợ i ta còn không?

Vợ cợ i: Lợ i còn.

Nghi nói: Đợ c rợ i?

...

Tô T n ti p t c đi du thuy t. Không bao lâu thuy t ph c đ c Tri u V ng theo h p tung và c m đ u vi c h p tung (liên k t theo chi u d c) v i các n c. Song ông ta s n c T n đánh ch h u, s h ng m t Tung c. Nghĩ, không ai có th c m quy n T n ngoài Tr ng Nghi, Tô T n bèn sai ng i g i ý cho Tr ng Nghi : Ông tr c quen Tô T n, nay T n đã c m quy n, sao ông không đ n ch i nh giúp đ đ t chí nguy n c a mình.

Tr ng Nghi nghe l i ng i kia, sang Tri u, đ a danh thi p xin y t ki n Tô T n, ...T n ti p ki n Nghi, đ Nghi ng i d i th m, cho Nghi ăn c m c a h ng đ y t nà ng h u, m ng nhi c Nghi: Tài năng nh ng i mà l i đ kh n nh c th à? Ta không ph i là không th nói đ ng i đ c giàu sang, nh ng ng i không đáng đ c dùng, r i đ u i đi.

Tr ng Nghi không ng l i b b n s nh c nên t c gi n. Nghĩ : ch h u không đâu có th nh đ c, ch có n c T n m i làm kh đ c Tri u, Nghi bèn đi vào T n. Khi Nghi đi, Tô T n b o môn h : Tr ng Nghi là hi n sĩ trong thiên h , ta không th b ng. Nay ta may đ c dùng tr c, mà ch có m t mình Tr ng Nghi là có th c m quy n binh T n. Song anh ta nghèo, không có cách gì đ ti n thân. Ta s anh ta ham cái l i nh mà không thành đ t, cho nên m i đ n làm nh c đ trêu t c. Ng i hãy vì ta giúp ng m ông y. Tô T n l i xin v i Tri u V ng xu t ti n c a xe ng a th c hi n ý đ : Cho ng i lén lút theo Tr ng Nghi, c cùng nhà tr , làm quen. Khi đã thân m t,

ngồi kia đưa ra cho Nghi tiễn bước, Nghi muốn gì thì चु
cập cho ngay... Trông Nghi như vậy dường như yên tâm
Huân Vãn. Huân Vãn cho làm khách khanh, cùng bàn
mưu đánh chiếm hủ. Ngồi môn hạ của Tô Tiên thấy vậy
bèn từ giả ra đi. Trông Nghi hỏi: Như ông, ta mới dường như
hiện tại, nay sắp báo tin sao ông lại đi?

Ngồi kia bấy giờ mới nói: Không phải tôi biết ngài đâu,
biết ngài là Tô Quân. Tô Quân lo Tiên đánh Triều, hủ
mưu điếu dụng hủ tung. Lại cho rằng ngoài ngài ra, không
ai có thể nắm được quy luật biến chuyển của Tiên, cho nên trêu
tợt ngài rồi ngấm sai tôi theo hủ hủ tặc cập cho ngài làm
trên mưu kế của Tô Quân. Nay ngài đã dường như dùng, tôi xin
về báo tin.

Trông Nghi ngạc nhiên: Than ôi? Thế là ta mới mưu Tô
Quân mà không biết, rõ ràng ta không biết Tô Quân. Ta
lại mới dường như dùng, làm sao nghĩ đến việc đánh Triều
dường như? Ông tin Tô Quân hủ ta. Trong thế còn Tô Quân,
Nghi đâu dám nói chuyện đánh Triều? Vậy lại, Tô Quân
còn dường như, Nghi dám làm trò gì dường như?

Sau khi làm thỏa mãn lòng của Tiên, Trông Nghi bèn viết
tờ hủ ch bảo tờ lòng quở trách của Sĩ: “Trông ta theo ngồi
uống rượu, ta không lấy trộm ngọc bích của ngồi, ngồi
đánh đòn ta. Ngồi hãy lo gì nên cho khéo, ta sẽ có
ngày lấy trộm thành của ngồi dường như”.

...

Đột Ba và đột Thúc đánh nhau, đột dường như cứu cứu Tiên.
Tiên Huân Vãn muốn đem quân đánh Thúc, nhưng ngồi

đồng nghĩa sẽ hình thành, như hợp khó đi. Hàn lâm dĩ nhiên xâm lược; muốn đánh Hàn triều, sau sẽ đánh Thổ, như sẽ không làm; muốn đánh Thổ triều như sẽ Hàn đánh úp T. Hu. V. đồng do để chia quyền. T. Mã Thác cùng Triều Nghi tranh luận về nước mới Hu. V. đồng. T. Mã Thác muốn đánh Thổ. Triều Nghi nói: Chúng ta đừng đánh Hàn.

Hu. V. đồng hỏi: Xin nói tôi sao?

Nghi giải thích: Thân với Ng. y, làm bạn với S., đem quân xuống Tam Xuyên, ngăn chặn cửa Thổ p C, làm cho đồng nghĩa Đ. n L. u. Ng. y cần để Nam D. đồng, S. dĩ nhiên gần Nam Triều, T. đánh Tân Thành, Nghi D. đồng dĩ nhiên gần ngoại dĩ nhiên cửa hai Chua, trách tôi Chu V. đồng xâm lược để cửa S., Ng. y. Chu tôi biết không thể cửa dĩ nhiên để tôi phải đem để báu và chín v. ra. Gi. lý chín v. c, c. m lý để a để, sẽ sách, lý thế thiên để ra như cho thiên h, thiên h. ai dám không nghe theo! y là nghi. p v. đồng dĩ. Nay Thổ là nước xa tới về phía Tây, và thu. c h. ng Nhung, Đ. ch. Ta làm lính mới, dân chúng v. t v. như không để để tôi danh: dĩ nhiên để cửa nó không để để làm. Tôi nghe nói “tranh danh là tri. u, tranh lợi là ch”. Nay Tam Xuyên, Chu Thổ tôi là tri. u và ch. cửa thiên h, mà để v. đồng không tranh, lợi tranh Nhung, Đ. ch, thế là còn cách xa v. đồng nghi. p l. m. T. Mã Thác phản bác: Không phải. Tôi nghe nói: vua muốn nước giàu thì cần để ru. ng để; vua muốn binh mạnh thì cần để dân giàu; vua muốn làm v. đồng

thì chết đói chết rét rồi. Có ba điều kỳ lạ thì nghĩ rằng sẽ theo sau. Nay nhà vua chết rồi, dân nghèo, cho nên họ muốn làm việc để trả thù. Nay Thục là nước xa xôi về phía Tây và là trung tâm các dân Nhung, Địch, đang có lòng Kiêu, Trạo. Lý binh Tề đánh nước khác nào khi nào sai lầm đưa đến đến? Địch chết nước khác kỳ lạ rồi rồi rồi, lý của nước khác kỳ lạ rồi rồi rồi làm dân giàu, nuôi binh sĩ không thiếu đến dân chúng mà họ đã theo phục. Đánh đến đến nước mà thiên hạ không cho là báo; địch chết rồi rồi rồi vùng Tây Hạ mà thiên hạ không cho là tham. Thục là ta làm một việc mà có cái danh lớn thế, rồi còn có cái tiếng là trả báo, ngăn lòng của. Nay ta đánh Hàn tất sẽ uy phục thiên tử, là danh không mất, mà vua tất đã có rồi, rồi mang cái tiếng báo thù nghĩa. Đánh nước thiên hạ không muốn đánh, thục là nguy vậy Thục xin bày rõ rồi sao. Chu là tôn thục trong thiên hạ, Tề là nước thân thiện với Hàn. Chu tất biết mất chín việc, Hàn tất biết mất đến Tam Xuyên. Hai nước khác cùng sức hợp mưu, đưa đến vào Tề, Triệu mà cứu hòa với Sở, Ngụy. Bởi họ không thể ngăn họ lý chín việc cho Sở, rồi đến cho Ngụy. Thục báo nguy là thục đến. Không báo đánh Thục là kẻ vô nhân.

Huống Vọng nghe rồi Tề Mã Thác: Phái, quân nhân xin nghe nhà ngụy.

Rồi đem binh đánh Thục...

...

Tô Tề đến lúc chết còn báo oán ngụy rồi giết mình rồi báo ân cũng rồi đến rồi. Khi ông đến làm Tề rồi rồi rồi có

qua L c D ng li n đem nghìn vàng phân tán cho h hàng bè b n. Khi tr c ông có vay ng i khác m t trăm quan ti n làm v n đ n khi phú quý báo đáp m t trăm nén vàng.

Tô T n, Tr ng Nghi đ c ng i đ i sau coi tr ng v tài du thuy t, ng i có tài ăn nói th ng đ c ví nh "l i Tô T n"

"Tô T n n i d y t ch n làng xóm, h p tung sáu n c. Đi u đó ch ng t tri th c c a ông ta có ch h n ng i"(SK TMT)

Nh ng m t khác vì vì c H p tung - Liên hoành c a Tô T n và Tr ng Nghi ch có m c đích ch y u làm l i cho b n thân h nên S gia k t lu n:

"C hai ng i y đ u là nh ng k gian trá, nguy hi m làm sao!".